

Stora insatser och starka kvinnor

Missionsförsamlingen har under de gångna hundra åren nästan alltid bestått av förhållandet 2/1 vad gäller antalet kvinnor/män.

Vi har haft anledning att titta litet på hur detta har påverkat församlingens arbetssätt och verksamhet, från Lovisa Mattson via Ada Larsson till Britt-Inger Berggren-Ekström.

Vi har valt tre välkända kvinnor under åren men kommer även att nämna en hel del andra som tagit initiativ och stort ansvar inom olika grupper inom församlingsarbetet. Vi har ibland funnit det svårt att sovra, men tycker att det trots allt är viktigt att nämna en del namn.

Det är ju helt naturligt att starta med Lovisa Mattsson. Man kan genom att läsa olika protokoll och tidningsutdrag se att Lovisa var en mycket stark och målmedveten kvinna. Hon var en av dem som genomdrev att det bildades en missionsförsamling i Upplands Väsby. Lovisa blev redan från början invald i styrelsen och även om hon oftast förmådde någon manlig styrelsemedlem att uttala sig i frågor, enligt tidens sed, så anar man att alla böjde sig efter "Sy-Lovas" vilja.

Lovisas hjärtesak var söndagsskolan. Om man gör en jämförelse mellan antalet barn i kommunen och antalet barn i söndagsskolan med dagens siffror så skulle vi ha flera tusen barn i vår barnverksamhet. Vilken genomslagskraft!

Det kan inte enbart bero på TV:s inverkan. Tant Lovisa visste vad barnen behövde och såg till att de fick just det.

Här ser vi genast att parallellen med tant Ada är helt klar. Tant Adas söndagsskola (församlingsmedlem 1945-1986) var något som alla barn skulle gå i. Det ville till att man hade goda skäl när man kom till barnbepisningen på måndagsmorgonen och tant Ada sa: "Var var du igår? Jag såg dig inte i söndagsskolan."

Både Lovisa Mattsson och Ada Larsson bodde i missionshuset. Som

Tant Ada Larsson gör en rörelsesång med några söndagsskolbarn i det gamla missionshuset. Året är 1974 och på väggen syns finansieringsplanen för den nya kyrkan.

vaktmästare hade de full kontroll över allt som hände. Om Ada har vi fått veta att hon skötte ljusständning, kollekt och nattvardstjänst med stort engagemang. Det var viktigt att allt skedde på gammalt och godkänt manér. Julotta klockan sex - inte klockan sju. Man kan väl inte tända ljus mitt på dagen heller! Att diska nattvardskärlen på samma ställe som kyrkkaffedisken var inte att tänka sig!

Det finns många härliga minnen och repliker från tant Ada, och alla avslutas med orden "Hon var en så äkta och rakfram person". Hennes omtanke om alla barn, och alla kort som de fick till sina födelsedagar fick ett härligt gensvar då Ada själv fyllde 80 år och alla som kunde skrev ett kort till henne. Hennes förtjusning var stor då hon visade fram korgen med alla kort.

Även Ada var med i församlingsstyrelsen. Hon har fungerat både som kassör och sekreterare. Men aldrig som ordförande! En kvinna på den posten har inte varit tänkbar förrän under den allra senaste tiden. Att vår försam-

ling till och med skulle komma att ledas av en kvinnlig pastor, Britt-Inger Berggren-Ekström, som tidigare till och med suttit i en samfundsledning, nämligen Svenska Frälsningsarméns och i allra högsta grad haft formell makt, skulle nog Lovisa aldrig kunnat drömma om och säkert inte heller Ada och ändå var de under sin tid säkert lika starka personligheter när det gällde att utforma församlingsarbetet.

Vilka verksamheter har då varit kvinnodominerade?

Naturligtvis söndagsskolearbetet med Lovisa Mattsson och Ada Larsson som mest kända namn. Barn och ungdomsarbete – som ofta haft och har kvinnor som ledare och lärare.

Starka kvinnor som gjort andra insatser i församlingen har det funnits gott om även på senare år. Ett exempel är Britt Kjellberg som varit församlingens kassör i mer än 20 år.

Syfsöreningen har under alla åren varit ett stöd för församlingens ekonomi.

Kvinnor har samlats i olika hem, sytt, stickat, läst högt, samtalat och druckit kaffe tillsammans. De alster som skapades har sedan sålts och vinsten har gått till församlingsskassan.

Julmarknaden och den under många år återkommande lotteriförsäljningen i Centrum har varit roliga och viktiga händelser. När kassören och ekonomirådet lägger årets budget vågar de aldrig sätta en siffra för förväntad vinst men inte vill man att slutsumman skall understiga fjolårets! Kvällen innan julmarknaden sjuder kyrkan av liv. Då jobbar alla, både kvinnor och män, men kvinnorna är i överläge både när det gäller försäljningsalster och idéer. Där avspeglar sig siffrorna 2/1 på ett påtagligt och härligt sätt.

Många är det som har arbetat troget i syfsöreningen.

Vi har hört namnen Astrid Johansson, Astrid Borking, Elsa Johanneson, Ann-Marie Borking-Olovsson, Ingrid Samuelsson, Maj-Britt Raneborn och Ulla Englund nämnas från många håll. Detta är kvinnor som lagt ned mycket arbete på att organisera och samla andra kring ett gemensamt intresseområde.

När vi lyssnat till olika minnesgoda personer så har vi också förstått att

Britt-Inger Berggren-Ekström kom till Upplands Väsby som pastor och församlingsföreståndare 1990 och är en mycket uppskattad "herde" för församlingen när hundraårsjubileet inträffar. Hon var tidigare officer och även samfundsledare i Svenska Frälsningsarmén.

man i den äldre generationen är orolig att handarbetstraditionen och försäljningen av handarbeten ska försvinna. En reflektion som man kan göra är att trots ett hårdare fysiskt slit förr så fanns viljan att låta handens arbete vara så viktig att man tog sig tid med detta.

Bland alla duktiga och strävsamma syföreningskvinnorna har vi förstått att det finns många som åstadkommit rena konsthantverk. Vi har Greta Dahlkvist som har smyckat vår kyrksal, och många av oss har Gretas vackra kort inramade där hemma. Vi har Ingrid Jansson, som under många år fröjdade oss med sina underbara blomarrangemang på altaret, men som även lyste upp hantverksbordet med vackra och roliga saker.

Symötena var en viktig mötesplats för kvinnor. Där har säkert många frågor ventilerats under årens lopp. Kvinnor har ett behov av att träffas och samtala. De med en viss regelbundenhet återkommande kvinnofrukostarna har resulterat i att vi fått en ny kontaktyta utåt. En hel del kvinnor som annars inte har kontakt med någon kyrka kommer för att frågorna intresserar dem.

Intressanta ämnen har varit: "Mor - dotter relationer", gästtalare författaren Ulla Isaksson. "Att växa upp i ett hem där förkunnelsen är så viktig att familjen får betala ett högt pris", gäst Margareta Strömstedt. "Att hitta sin kvinnliga identitet i en mansdominerad yrkesvärld" talade vi om efter att ha lyssnat till Ulla Bardh, sjukhuspastor med mera. Tillsammans med författaren Lillian Edvall fick vi skratta åt och försöka förstå oss själva i övergångsårens ibland litet förvirrade värld. Rakel Norborg-Jerkeby, Lena Lönnqvist med flera har berättat om kvinnor i olika delar av världen och deras vardagsproblem.

I samband med träffar av det här slaget kommer vardagen och omvärlden in i vår församling. Det ger idéer om framtida arbete. Hundra år är en lång tid när man blickar framåt, när man ser bakåt är det en förunderligt kort period. Livet har förändrats på många sätt men kvinnorollen - den vårdande, den praktiskt arbetande, den ständigt oroliga modern finns lika påtagligt idag som för 100 år sedan.

Dessa starka och, syns det, outtröttliga kvinnor behöver vi - Guds församling behöver dem. Den ena tar vid när den andra inte orkar längre.

KERSTIN NEIDER I SAMARBETE MED BARBRO ÖHRN